ВІСНИК ЛЬВІВ. УН-ТУ *VISNYK LVIV UNIV.*
Серія геогр. 2012. Вип. 40. Ч. 2. С. 255–256 *Ser. Geogr. 2012. N 40. P. 2. P. 255–256*

ВАГОМИЙ ВНЕСОК В УКРАЇНСЬКУ ГЕОГРАФІЧНУ ОСВІТУ

(відгук на навчальний посібник "Географія світового господарства (з основами економіки)" / за ред. Я.Б. Олійника, І.Г. Смирнова. – К. : Знання, 2011. – 640 с.)

У системі підготовки фахівців економіко-географів у вищій школі одне з центральних місць посідає вивчення географії світового господарства. Навчально-методичне забезпечення цього курсу потребує постійного оновлення, адже глобальні економіко-географічні процеси є дуже динамічними та різновекторними, з'являються нові чинники та суб'єкти світових економіко-географічних взаємин. Відчутна і потреба методологічно правильно оцінити сучасні явища та тенденції, що передбачає необхідність розроблення нових теоретичних моделей розуміння економіко-географічної ситуації в глобальному та регіональному вимірах. З огляду на це вихід у другій половині 2011 р. фундаментального посібника "Географія світового господарства (з основами економіки)", який розкриває і особливості розвитку світового господарства у XXI ст., і концептуальні основи його географії, стала важливим здобутком не лише української географічної освіти, а й економіко-географічної науки.

Посібник підготував колектив викладачів географічного факультету Київського національного університету імені Т.Г. Шевченка (Я. Олійник, І. Смирнов, О. Любіцева, Б. Яценко, К. Мезенцев, В. Кіптенко, Т. Шпарага, І. Хільчевська, Л. Литвиненко, С. Сировець). Керівником авторського колективу та автором більшості розділів є д-р геогр. наук, проф. І.Г. Смирнов.

Повне й об'єктивне висвітлення всіх аспектів географії світового господарства забезпечують поєднанням традиційних та модерних методологічних і дидактичних підходів. Згідно з традиціями української економічної географії, у посібнику детально схарактеризовано географію природних ресурсів світу, особливості народонаселення та працересурсного потенціалу, розміщення основних галузей промисловості та сільського господарства. Новаторськими за змістом та викладом матеріалу є розділи про систему національних рахунків та її застосування в географії світового господарства, процеси глобалізації та економічної інтеграції у світовій економіці, транспортно-логістичні системи світу, інформаційний сектор світового господарства, географію мобільного зв'язку. З урахуванням нових фактів та економічних викликів розглянуто в посібнику географію сфери послуг, міжнародного туризму, міжнародної торгівлі та транснаціональних корпорацій. Виклад усіх тем ґрунтується на поданні необхідних актуальних фактичних даних. Багатим є й ілюстративний матеріал посібника, який охоплює значну кількість рисунків та картосхем.

У концептуальному аспекті детально схарактеризовано розвиток міжнародної думки з питань територіальної організації світового господарства та міжнародного поділу праці. Значну увагу в посібнику приділено розкриттю основних положень теорій порівняльних і конкурентних переваг, теорії кластерів і теорії вільних економічних зон.

У підготовці та викладі навчального матеріалу реалізовано україноцентристський підхід. Зокрема, детально висвітлено можливості України в системі Балто-Чорноморської транспортно-логістичної інтеграції. Простежується україноцентричний погляд, хоча й меншою мірою, і у висвітленні інших тем. Методологію підготовки та висвітлення глобальних економіко-географічних проблем доцільно було доповнити й характеристи-

кою деяких культурно-цивілізаційних аспектів географії світового господарства та детальнішим висвітленням економіко-географічних регіонів світу.

Ґрунтовний характер має і дидактичний блок посібника, який охоплює робочу навчальну програму з дисципліни “Географія світового господарства (з основами економіки)”, контрольні запитання та завдання, список допоміжної літератури та джерел.

Вихід у світ посібника “Географія світового господарства (з основами економіки)”, підготовленого на високому науково-методичному рівні, засвідчила зрілість української економіко-географічної думки, її готовність адекватно реагувати на сучасні виклики.

М. Дністрянський